

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

м. Київ

№ _____

Про затвердження Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 28, 29, 30 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, з метою встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядку їх застосування Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування, що додаються.

2. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Катерину Рожкову та заступника Голови Національного банку України Дмитра Сологуба.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Правління
Національного банку України

Положення про встановлення критеріїв,
за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками
ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі
яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок,
та порядок їх застосування

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги).

2. Це положення визначає критерії, за якими Національним банком України (далі – Національний банк) оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг (далі – оцінка ступеню ризику), їх суспільну важливість (далі – оцінка суспільної важливості), на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг, регулювання і нагляд за якими здійснює Національний банк, та порядок їх застосування.

3. Національний банк при оцінці ступеню ризику та оцінці суспільної важливості використовує ризик-орієнтований підхід та враховує принцип пропорційності щодо визначення інтенсивності наглядових дій (періодичності інспекційних перевірок), що передбачає фокусування нагляду на тих учасниках ринку небанківських фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг) (далі – учасники ринку небанківських фінансових послуг), які мають більший рівень суспільної важливості та вищий ступінь ризику від здійснення діяльності.

4. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у Законі України “Про Національний банк України”, Законі про фінансові послуги і нормативно-правових актах з питань регулювання ринків небанківських фінансових послуг.

5. Національний банк проводить оцінку ступеню ризику та оцінку суспільної важливості учасників ринку небанківських фінансових послуг один раз на рік, не пізніше 15 грудня року, в якому проводиться оцінка. Періодом оцінки є період з 1 жовтня року, що передує року проведення Національним банком оцінки по 30 вересня поточного року, в якому проводиться така оцінка. Датою оцінки є остання дата періоду оцінки.

Період оцінки може бути зменшений залежно від інформації щодо учасників ринку небанківських фінансових послуг, наявної у Національного банку.

6. План проведення Національним банком інспекційних перевірок учасників ринку небанківських фінансових послуг на наступний рік складається на основі результатів оцінки ступеню ризику та оцінки суспільної важливості, з урахуванням наявних наглядових ресурсів та пріоритетів.

7. Національний банк, на основі ризик-орієнтованого підходу та враховуючи принцип пропорційності, має право визначити учасників ринку небанківських фінансових послуг, яким не присвоюється група суспільної важливості. Такі учасники не включаються до плану проведення Національним банком інспекційних перевірок. Національний банк має право проводити позапланові інспекційні перевірки та/або здійснювати безвиїзний нагляд цих учасників.

II. Критерії та порядок проведення оцінки ступеню ризику та визначення суспільної важливості учасника ринку небанківських фінансових послуг

8. Критеріями оцінки ступеню ризику учасника ринку небанківських фінансових послуг є:

1) стан корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю;

2) показники діяльності;

3) дотримання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами.

9. Кожен з критеріїв, зазначених в пункті 8 розділу II цього Положення, оцінюється з використанням якісних та кількісних показників. Показники та їх вага в оцінці кожного з критеріїв наведені в додатках 1 – 3 до цього Положення, в залежності від виду учасника ринку небанківських фінансових послуг та особливостей такого ринку.

10. Національний банк за результатами оцінки ступеню ризику за кожним з критеріїв присвоює бал від 1 до 4.

11. Учаснику ринку небанківських фінансових послуг, який на дату оцінки не подав до Національного банку звітність у повному обсязі за останній звітний період, що входить до періоду оцінки, присвоюється ступінь ризику "4".

Показнику присвоюється оціночний бал “4”, якщо подана учасником звітність, та/або інші документи, передбачені до подання на періодичній основі, не дають можливості Національному банку провести розрахунки ступеню ризику за відповідним критерієм.

Оцінка ступеню ризику проводиться учасникам ринку небанківських фінансових послуг, які, станом на дату проведення такої оцінки, мають діючу ліцензію на надання фінансових послуг відповідного виду.

12. Національний банк під час оцінки ступеня ризику за критерієм, зазначеним у підпункті 1 пункту 8 розділу II цього Положення, присвоює учаснику ринку небанківських фінансових послуг один з таких балів, якщо:

1) “1” – корпоративне управління, управління ризиками та внутрішні контролю створюють низький ступінь ризику;

2) “2” – недоліки корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю створюють середній ступінь ризику;

3) “3” – недоліки корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю створюють високий ступінь ризику;

4) “4” – недоліки корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю створюють критичний ступінь ризику.

13. Національний банк під час оцінки ступеня ризику за критерієм, зазначеним у підпункті 2 пункту 8 розділу II цього Положення, присвоює учаснику ринку небанківських фінансових послуг один з таких балів, якщо:

1) “1” – показники діяльності створюють низький ступінь ризику;

2) “2” – показники діяльності створюють середній ступінь ризику;

3) “3” – показники діяльності створюють високий ступінь ризику;

4) “4” – показники діяльності створюють критичний ступінь ризику.

14. Національний банк під час оцінки ступеня ризику за критерієм, зазначеним у підпункті 3 пункту 8 розділу II цього Положення, присвоює учаснику ринку небанківських фінансових послуг один з таких балів, якщо:

1) “1” – стан дотримання обов’язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами створює низький ступінь ризику;

2) “2” – рівень не дотримання обов’язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами створює середній ступінь ризику;

3) “3” – рівень не дотримання обов’язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами створює високий ступінь ризику;

4) “4” – рівень не дотримання обов’язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами створює критичний ступінь ризику.

15. Національний банк при визначенні загального балу за кожним із критеріїв, відповідно до додатків 1 - 3 до цього Положення має право застосувати коригуючий бал (але не більше одного), який збільшує або зменшує загальний бал по критерію.

16. Національний банк при застосуванні або незастосуванні коригуючого балу керується висновками щодо фактів, подій, обставин, осіб, що ґрунтуються на знаннях і досвіді Національного банку у сфері регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг, практичному застосуванні законодавства про регулювання діяльності з надання фінансових послуг, а також на комплексному та всебічному аналізі:

1) інформації та документів, поданих до Національного банку в межах передбаченої законодавством процедури взаємодії та обміну інформацією, а також отриманих від державних органів та з інших джерел;

2) інформації та документів, наявних у Національного банку, уключаючи отримані в результаті здійснення ним нагляду на ринках небанківських фінансових послуг.

17. За результатами оцінки кожного з визначених критеріїв у пункті 8 розділу II цього Положення визначається ступінь ризику учасника ринку небанківських фінансових послуг, при цьому кожен з показників критеріїв, в залежності від виду учасника ринку небанківських фінансових послуг також має свою вагу у ступені ризику, яка наведена в додатках 1 – 3 до цього Положення.

18. Ступінь ризику учасника ринку небанківських фінансових послуг означає:

1) “1” – низький ступінь ризику;

- 2) “2” – середній ступінь ризику;
- 3) “3” – високий ступінь ризику;
- 4) “4” – критичний ступінь ризику.

19. Національний банк, згідно з критеріями, які визначені у додатках 4 – 6 до цього Положення, відносить учасника ринку небанківських фінансових послуг до однієї з таких груп суспільної важливості, враховуючи його види діяльності, розмір, обсяги (частку) на ринку фінансових послуг, структуру, а також інші показники:

- 1) група 1;
- 2) група 2;
- 3) група 3;
- 4) група 4.

III. Визначення періодичності проведення планових інспекційних перевірок

20. Періодичність проведення планових інспекційних перевірок учасників ринку небанківських фінансових послуг визначається Національним банком на підставі матриці, наведеної в додатку 7.

21. Національний банк складає план проведення інспекційних перевірок учасників ринку небанківських фінансових послуг з урахуванням періодичності наведеної відповідно до пункту 20 розділу III цього Положення, наявних наглядових ресурсів та пріоритетів, а також наступного:

- 1) планова інспекційна перевірка кожного учасника ринку небанківських фінансових послуг проводиться не частіше одного разу на рік;
- 2) планові інспекційні перевірки учасників ринку небанківських фінансових послуг, які є учасниками фінансової групи, нагляд на консолідованій основі за якою здійснює Національний банк, плануються одночасно з плановою інспекційною перевіркою відповідальної особи такої фінансової групи.

Додаток 1

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 9 розділу II)

Критерії оцінки ступеню ризику страховика

№ з/п	№ Критеріїв/показників	Назви критеріїв та їх показників	“1” (низький ступінь ризику)	“2” (середній ступінь ризику)	“3” (високий ступінь ризику)	“4” (критичний ступінь ризику)	Вага критерію в ступені ризику/ Вага показника в критерії, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	1	Стан корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю						15
2	1.1	Виконання заходів впливу	Протягом періоду оцінки до страховика не застосовувалися заходи впливу.	Протягом періоду оцінки до страховика було застосовано один захід впливу, який станом на дату проведення оцінки був виконаний.	Протягом періоду оцінки до страховика було застосовано два і більше заходів впливу, які станом на дату	Протягом періоду оцінки до страховика було застосовано один (або більше) захід впливу, який станом на дату проведення оцінки не був	35	

1	2	3	4	5	6	7	8
					проведення оцінки були виконані.	виконаний у встановлений строк.	
3	1.2	Результати зовнішнього аудиту	Не модифікована думка.	Модифікована думка (із застереженням), але в цілому звітність не містить суттєвих викривлень.	Модифікована думка (із застереженням). За результатами проведеного аудиту є сумніви щодо достовірності окремих показників звітності, оцінки вартості активів та зобов'язань або у аудитора є сумніви щодо безперервності діяльності страховика у майбутньому.	Модифікована думка (негативна або відмова від висловлення думки) або аудиторський звіт за попередній рік не подано до Національного банку.	25
4	1.3	Подання звітності та інших обов'язкових документів	Протягом періоду оцінки фінансова звітність та/або інші звітні дані, передбачені до подання на періодичній основі, подавалися Національному банку вчасно та в повному обсязі.	Протягом періоду оцінки зафіксовано один факт несвоєчасного подання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до	Протягом періоду оцінки зафіксовано два або більше фактів несвоєчасного подання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до	Протягом періоду оцінки зафіксовано один факт неповного подання фінансової звітності та/або інших документів, передбачених до подання на періодичній основі.	5

1	2	3	4	5	6	7	8
				подання на періодичній основі.	подання на періодичній основі.		
5	1.4	Наявність у актуарному звіті за попередній рік інформації про адекватність формування страхових резервів (для страховиків, що мають подавати актуарний звіт)	Актуарієм підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів, відсутні рекомендації щодо методики формування окремих видів резервів	Актуарієм підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів, але актуарієм надано рекомендації щодо зміни методики формування окремих видів резервів	Актуарієм виявлено недостатність формування резервів за окремим видом страхування, але актуарієм підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів (сукупних), актуарієм надано рекомендації щодо зміни методики формування окремих видів резервів у зв'язку з неможливістю її використання	Актуарієм виявлено недостатність формування резервів за окремими видами страхування та встановлено факт недоформування страхових резервів (сукупних) або має місце факт неподання страховиком актуарного звіту за попередній рік	15
6	1.5	Виконання вимог законодавства щодо захисту прав споживачів фінансових послуг	Протягом періоду оцінки не було виявлено порушень страховиком законодавства [включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Національної комісії, що здійснює державне	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень страховиком законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку,	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень страховиком законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень страховиком законодавства (включаючи нормативно-правових актів Нацкомфінпослуг)	20

1	2	3	4	5	6	7	8
			регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг)] за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг.	Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг менша за середню кількість таких виявлених порушень на одного страховика, розраховану як співвідношення загальної кількості таких порушень усіма страховиками за звітний період до загальної кількості страховиків (далі – середня кількість порушень).	банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг становить або перевищує середню кількість порушень, але не перевищує подвійну середню кількість таких виявлених порушень.	за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг перевищує подвійну середню кількість таких виявлених порушень.	
7	2	Показники діяльності					35
8	2.1	Наявність ліцензій на здійснення страхової діяльності	Не застосовується.	Наявність ліцензій на здійснення видів страхування, інших ніж зазначені у цьому показнику за критеріями оцінки «3» та «4».	Наявність ліцензії на надання послуг зі страхування життя.	Наявність ліцензій на проведення окремих видів страхування, визначених абзацом шостим пункту 7 розділу І Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності	20

1	2	3	4	5	6	7	8
						капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 07 червня 2018 року № 850, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 липня 2016 року за № 782/32234 (зі змінами) (далі – Положення № 850)	
9	2.2	Рівень вхідного перестраховування	Співвідношення нарахованих страхових платежів від перестраховальників за період оцінки відповідно до звітних даних страховика до	Співвідношення нарахованих страхових платежів від перестраховальників за період оцінки відповідно	Співвідношення нарахованих страхових платежів від перестраховальників за період оцінки відповідно	Співвідношення нарахованих страхових платежів від перестраховальників за період оцінки відповідно	15

1	2	3	4	5	6	7	8
			загальних нарахованих страхових платежів за аналогічний період (рівень вхідного перестраховування) становить до 20 % включно.	до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період (рівень вхідного перестраховування) становить від 21 % до 40 % включно.	до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період (рівень вхідного перестраховування) становить від 41 % до 60 % включно.	до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період (рівень вхідного перестраховування) становить понад 60 %.	
10	2.3	Рівень вхідного перестраховування	Співвідношення нарахованих страхових платежів, належних перестраховикам, за період оцінки відповідно до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період становить до 20 % включно.	Співвідношення нарахованих страхових платежів, належних перестраховикам, за період оцінки відповідно до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період становить від 21 % до 40 % включно.	Співвідношення нарахованих страхових платежів, належних перестраховикам, за період оцінки відповідно до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період становить від 41 % до 60 % включно.	Співвідношення нарахованих страхових платежів, належних перестраховикам, за період оцінки відповідно до звітних даних страховика до загальних нарахованих сум страхових платежів за аналогічний період становить понад 60 %.	15
11	2.4	Частка окремих видів страхування згідно пунктом 7 розділу I Положення № 850, у	Частка окремих видів страхування у структурі страхового портфелю (чисті премії) за період оцінки	Частка окремих видів страхування у структурі страхового портфелю (чисті премії) за період	Частка окремих видів страхування у структурі страхового портфелю (чисті премії) за період	Частка окремих видів страхування у структурі страхового портфелю (чисті премії) за період	50

1	2	3	4	5	6	7	8
		структурі страхового портфелю (для страховика який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя) або частка страхових резервів за договорами довгострокового страхування життя у сформованих резервах зі страхування життя станом на дату оцінки становить менше 25% (для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя)	становить менше 10% (для страховика який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя) або частка страхових резервів за договорами довгострокового страхування життя у сформованих резервах зі страхування життя станом на дату оцінки становить менше 25% (для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя).	оцінки становить 10 і більше %, але менше 25% (для страховика який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя) або частка страхових резервів за договорами довгострокового страхування життя у сформованих резервах зі страхування життя станом на дату оцінки становить 25 і більше %, але менше 50% (для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя)	оцінки становить 25 і більше %, але менше 50% (для страховика який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя) або частка страхових резервів за договорами довгострокового страхування життя у сформованих резервах зі страхування життя станом на дату оцінки становить 50 і більше %, але менше 75% (для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя)	оцінки становить 50 і більше % (для страховика який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя) або частка страхових резервів за договорами довгострокового страхування життя у сформованих резервах зі страхування життя станом на дату оцінки становить 75% і більше (для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя)	
12	3	Виконання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог					50
13	3.1	Дотримання нормативу	Виконання нормативу платоспроможності та	Виконання нормативу платоспроможності та	Виконання нормативу платоспроможності та	Невиконання нормативу платоспроможності та	35

1	2	3	4	5	6	7	8
		платоспроможності та достатності капіталу (для страховика-власника істотної участі в іншому страховику – дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу власника істотної участі)	достатності капіталу, встановленого відповідно до розділу III Положення № 850, при наявності обсягу прийнятних активів, що перевищує нормативний обсяг, збільшений на більше ніж на 20% включно величини «К» або «НЗП» (у разі якщо «НЗП» більше величини «К»), визначених відповідно до вимог пункту 1 розділу III Положення № 850	достатності капіталу, встановленого відповідно до розділу III Положення № 850, при наявності обсягу прийнятних активів, що перевищує нормативний обсяг, збільшений на обсяг більше 10% до 20% величини «К» або «НЗП» (у разі якщо «НЗП» більше величини «К»), визначених відповідно до вимог пункту 1 розділу III Положення № 850	достатності капіталу, встановленого відповідно до розділу III Положення № 850, при наявності обсягу прийнятних активів, що перевищує нормативний обсяг, збільшений на обсяг до 10% включно від величини «К» або «НЗП» (у разі якщо «НЗП» більше величини «К»), визначених відповідно до вимог пункту 1 розділу III Положення № 850	достатності капіталу, встановленого відповідно до розділу III Положення № 850	
14	3.2	Дотримання нормативу ризиковості операцій	Виконання нормативу ризиковості операцій, встановленого відповідно до розділу V Положення № 850, при наявності профіциту обсягу прийнятних активів у порівнянні з нормативним обсягом 10% і більше від нормативного обсягу, або	Виконання нормативу ризиковості операцій, встановленого відповідно до розділу V Положення № 850, при наявності профіциту обсягу прийнятних активів у порівнянні з нормативним	Виконання нормативу ризиковості операцій, встановленого відповідно до розділу V Положення № 850, при наявності профіциту обсягу прийнятних активів у порівнянні з нормативним	Невиконання нормативу ризиковості операцій, встановленого відповідно до розділу V Положення № 850,	30

1	2	3	4	5	6	7	8
			нормативний обсяг дорівнює 0 (у страховика відсутні сформовані страхові резерви)	обсягом більше 5% до 10% від нормативного обсягу	більше 0% до 5% включно від нормативного обсягу		
15	3.3	Частка визначених категорій активів з високою ліквідністю, а саме: грошові кошти на поточних та депозитних рахунках, кошти у банківських металах, державні цінні папери у структурі балансу страховика	Сукупна частка обсягів активів з високою ліквідністю становить більше ніж 50% від загального обсягу активів страховика.	Сукупна частка обсягів активів з високою ліквідністю становить більше 30% до 50% включно від загального обсягу активів страховика.	Сукупна частка обсягів активів з високою ліквідністю становить більше 20% до 30% включно від загального обсягу активів страховика.	Сукупна частка обсягів активів з високою ліквідністю становить до 20% включно від загального обсягу активів страховика.	20
16	3.4	Частка прийятних активів у структурі балансу страховика	Співвідношення обсягу прийятних активів, що відповідають вимогам, встановленим розділом II Положення № 850, до загального обсягу активів страховика становить більше ніж 75%	Співвідношення обсягу прийятних активів, що відповідають вимогам, встановленим розділом II Положення № 850, до загального обсягу активів страховика становить більше 50% до 75% включно.	Співвідношення обсягу прийятних активів, що відповідають вимогам, встановленим розділом II Положення № 850, до загального обсягу активів страховика становить більше 25% до 50% включно.	Співвідношення обсягу прийятних активів, що відповідають вимогам, встановленим розділом II Положення № 850, до загального обсягу активів страховика становить до 25% включно.	15

Пояснення до критеріїв оцінки ступеню ризику страховика

1. Чисті страхові премії розраховані як валові страхові премії за мінусом частки страхових премій належних перестраховикам-резидентам.

Додаток 2

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 9 розділу II)

Критерії оцінки ступеню ризику кредитної спілки

№ з/п	№ Критеріїв/показників	Назви критеріїв та їх показників	“1” (низький ступінь ризику)	“2” (середній ступінь ризику)	“3” (високий ступінь ризику)	“4” (критичний ступінь ризику)	Вага критерію в ступені ризику/ Вага показника в критерії, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	1	Стан корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю						10
2	1.1	Виконання заходів впливу	Протягом періоду оцінки до кредитної спілки не застосовувалися заходи впливу.	Протягом періоду оцінки до кредитної спілки було застосовано один захід впливу, який станом на дату проведення оцінки був виконаний.	Протягом періоду оцінки до кредитної спілки було застосовано два і більше заходів впливу, які в подальшому станом на дату проведення оцінки були виконані.	Протягом періоду оцінки до кредитної спілки було застосовано принаймні один (або більше) захід впливу, який станом на дату проведення оцінки не був виконаний у встановлений строк.	35	

Продовження додатка 3
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8
3	1.2	Результати зовнішнього аудиту	Не модифікована думка.	Модифікована думка (із застереженням), але в цілому звітність не містить суттєвих викривлень	Модифікована думка (із застереженням). За результатами проведеного аудиту є сумніви щодо достовірності окремих показників звітності, оцінки вартості активів та зобов'язань або у аудитора є сумніви щодо безперервності діяльності кредитної спілки у майбутньому	Модифікована думка (негативна або відмова від висловлення думки) або аудиторський звіт за попередній рік не подано до Національного банку	25
4	1.3	Подання звітності та інших обов'язкових документів	Протягом періоду оцінки фінансова звітність та/або інші звітні дані, передбачені до подання на періодичній основі, подавалися Національному банку вчасно та в повному обсязі.	Протягом періоду оцінки зафіксовано один факт несвоєчасного подання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до подання на періодичній основі.	Протягом періоду оцінки зафіксовано два або більше фактів несвоєчасного подання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до подання на періодичній основі.	Протягом періоду оцінки зафіксовано принаймні один факт неподання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до подання на періодичній основі.	10

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Виконання вимог законодавства щодо захисту прав споживачів фінансових послуг	Протягом періоду оцінки не виявлено порушень кредитною спілкою вимог законодавства [включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг)] за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень кредитною спілкою законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг менша за середню кількість виявлених порушень на одну кредитну спілку, розраховану як співвідношення загальної кількості таких порушень усіма кредитними спілками за звітний період до загальної кількості кредитних спілок (далі – середня кількість порушень)	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень кредитною спілкою законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг становить або перевищує середню кількість порушень, але не перевищує подвійну середню кількість таких виявлених порушень	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень кредитною спілкою законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг перевищує подвійну середню кількість таких виявлених порушень	30
6	2	Показники діяльності					30

Продовження додатка 3
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8
7	2.1	Здатність генерувати дохід	Протягом періоду оцінки співвідношення операційних витрат до маржі (процентні доходи, зменшені на процентні витрати) становить до 80 %.	Протягом періоду оцінки прийнятне співвідношення операційних витрат до маржі (процентні доходи, зменшені на процентні витрати) становить більше 80 % включно, але менше 95 %.	Протягом періоду оцінки прийнятне співвідношення операційних витрат до маржі (процентні доходи, зменшені на процентні витрати) становить більше 95 % включно, але менше 100 %.	Протягом періоду оцінки співвідношення операційних витрат до маржі (процентні доходи, зменшені на процентні витрати) становить більше 100 % включно.	30
8	2.2	Зростання активів	Темп зростання розміру активів за період оцінки становить від 100 % включно, але менше 110 %.	Темп зростання розміру активів за період оцінки становить більше 110 % включно, але менше 115 %.	Темп зростання розміру активів за період оцінки становить більше 115 % включно, але менше 120 %.	Темп зростання розміру активів за період оцінки становить більше 120 % включно або менше 100 %.	10
9	2.3	Якість активів (кредитного портфелю)	Прострочені кредити на звітну дату періоду оцінки становили менше 5 % включно від загального кредитного портфелю	Прострочені кредити на звітну дату періоду оцінки становили більше 5%, але не більше 10 % включно від загального кредитного портфелю	Прострочені кредити на звітну дату періоду оцінки становили більше 10 %, але не більше 20 % включно від загального кредитного портфелю	Прострочені кредити на звітну дату періоду оцінки становили більше 20 % від загального кредитного портфелю.	60
10	3	Виконання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог					60
11	3.1	Дотримання нормативу	На дату оцінки значення нормативу достатності капіталу становить більше 12 %,	На дату оцінки значення нормативу достатності капіталу становить більше 8 % включно, але не більше	На дату оцінки значення нормативу достатності капіталу становить більше 7 % включно, але не більше	На дату оцінки значення нормативу достатності капіталу становить менше 7 %..	40

1	2	3	4	5	6	7	8
		достатності капіталу	за умови, що резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок (далі – РЗПВ) формується відповідно Положення про обов’язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 19 вересня 2019 року № 1840, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2019 року за № 1186/34157 (далі – Положення №1840).	12 % включно, за умови, що РЗПВ формується відповідно до Положення № 1840.	8 %, за умови, що РЗПВ формується відповідно до Положення № 1840.		

1	2	3	4	5	6	7	8
12	3.2	Дотримання вимог запасу ліквідності	На дату оцінки співвідношення прийнятних активів до розрахункового запасу ліквідності становить більше 120 %, за умови, що співвідношення непродуктивних активів до основного капіталу становить менше 100 %.	На дату оцінки співвідношення прийнятних активів до розрахункового запасу ліквідності становить більше 100 %, але не більше 120 % включно, за умови, що співвідношення непродуктивних активів до основного капіталу становить менше 100 %.	На дату оцінки співвідношення прийнятних активів до розрахункового запасу ліквідності становить більше 95% включно, але не більше 100 % включно; за умови, що співвідношення непродуктивних активів до основного капіталу становить більше 100% включно, але не більше 120 % включно.	На дату оцінки співвідношення прийнятних активів до розрахункового запасу ліквідності становить: - менше 95 %, або - більше 100 %, за умови, що співвідношення непродуктивних активів до основного капіталу становить більше 120 %.	60

Додаток 3

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 9 розділу II)

Критерії оцінки ступеню ризику фінансової компанії, юридичної особи, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавця), ломбарду

№ з/п	№ Критерії в/показників	Назви критеріїв та їх показників	“1” (низький ступінь ризику)	“2” (середній ступінь ризику)	“3” (високий ступінь ризику)	“4” (критичний ступінь ризику)	Вага критерію в ступені ризику/ Вага показника в критерії, %
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	Стан корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю					75
2	1.1	Виконання заходів впливу	Протягом періоду оцінки до учасника не застосовувалися заходи впливу.	Протягом періоду оцінки до учасника було застосовано один захід впливу, який станом на дату проведення оцінки був виконаний.	Протягом періоду оцінки до учасника було застосовано два і більше заходів впливу, які станом на дату проведення оцінки були виконані.	Протягом періоду оцінки до учасника застосовано один (або більше) захід впливу, який станом на дату проведення оцінки не був виконаний у встановлений строк.	25

Продовження додатка 3
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8
3	1.2	Подання звітності та інших обов'язкових документів	Протягом періоду оцінки фінансова звітність та/або інші звітні дані, передбачені до подання на періодичній основі, подавалася Національному банку вчасно та в повному обсязі.	Протягом періоду оцінки зафіксовано один факт несвоєчасного подання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до подання на періодичній основі	Протягом періоду оцінки зафіксовано два або більше фактів несвоєчасного подання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до подання на періодичній основі	Протягом періоду оцінки зафіксовано принаймні один факт неподання Національному банку фінансової звітності та/або інших звітних даних, передбачених до подання на періодичній основі	5
4	1.3	Результати зовнішнього аудиту	Немає вимоги щодо проведення зовнішнього аудиту / Не модифікована думка.	Модифікована думка (із застереженням), але в цілому звітність не містить суттєвих викривлень.	Модифікована думка (із застереженням), за результатами проведеного аудиту є сумніви щодо достовірності окремих показників звітності, оцінки вартості активів та зобов'язань або у аудитора є сумніви щодо безперервності діяльності суб'єкта господарювання у майбутньому.	Модифікована думка (негативна або відмова від висловлення думки) або аудиторський звіт за попередній рік не подано до Національного банку.	5

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Виконання вимог законодавства щодо захисту прав споживачів фінансових послуг	Протягом періоду оцінки не було виявлено порушень учасником законодавства [включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг)] за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг.	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень учасником законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг, менша за середню кількість таких виявлених порушень на одного учасника, розраховану як співвідношення загальної кількості таких порушень усіма учасниками за звітний період до загальної кількості учасників (далі –	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень учасником законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг становить або перевищує середню кількість порушень, але не перевищує подвійну середню кількість таких виявлених порушень.	Протягом періоду оцінки кількість виявлених порушень учасником законодавства (включаючи нормативно-правових актів Національного банку, Нацкомфінпослуг) за результатами розгляду звернень споживачів фінансових послуг перевищує подвійну середню кількість таких виявлених порушень .	65

Продовження додатка 3
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8
				середня кількість порушень).			
6	2	Показники діяльності					5
7	2.1	Видані гарантії (за строком) за період оцінки	Установа не видавала протягом періоду оцінки гарантій.	Установа протягом періоду оцінки видавала гарантії на термін до 2 років	Установа протягом періоду оцінки видавала гарантії на термін від 2 до 5 років	Установа протягом періоду оцінки видавала гарантії на термін більше 5 років	100
8	3	Виконання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інших показників і вимог					20
9	3.1	Дотримання нормативу розміру власного капіталу та/або інших нормативів	Не встановлено норматив розміру власного капіталу/ на дату оцінки розмір власного капіталу в 3 рази і більше перевищує норматив.	На дату оцінки розмір власного капіталу в 2 рази і більше перевищує норматив.	На дату оцінки нормативний розмір власного капіталу виконується, але не перевищує в 2 рази норматив.	На дату оцінки норматив розміру власного капіталу не дотримується, та/або не виконуються інші нормативи, встановлені Положенням про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами фінансових установ, що отримали ліцензію на здійснення господарської	100

Продовження додатка 3
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8
						діяльності з надання гарантій та поручительств, затвердженим розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 30 травня 2019 року № 980, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15 жовтня 2019 року за № 1113/34084.	

Пояснення до критеріїв оцінки ступеню ризику фінансової компанії, юридичної особи, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавця), ломбарду

1. Для цілей цього додатку термін «Учасник» означає фінансова компанія, юридична особа, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавець), ломбард.

Додаток 4

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 19 розділу II)

Критерії для визначення суспільної важливості страховика

№ з/п	Показники розподілу	Вага показника, %	Суспільна важливість (групи)	
1	2	3	4	
1	Частка чистих страхових премій в загальному обсязі чистих страхових премій або частка довгострокових резервів у страхових резервах зі страхування життя	30	3% (включно) і більше	1
			від 2% (включно) до 3%	2
			від 0.5% (включно) до 2%	3
			менше 0.5%	4
2	Частка страхових премій (валових) страховика, нарахованих за договорами страхування укладеними зі страхувальниками фізичними особами, у валових страхових преміях, отриманих протягом періоду оцінки	25	60 % (включно) і більше	1
			від 25 % (включно) до 60 %	2
			від 5 % (включно) до 25%	3
			менше 5 %	4
3	Балансова вартість активів страховика на останню звітну дату періоду оцінки (млн. грн.)	10	300 (включно) і більше	1
			від 100 (включно) до 300	2
			від 50 (включно) до 100	3
			менше 50	4
4	Середній обсяг сформованих страхових резервів за період оцінки на кожну звітну дату (млн. грн.)	30	Більше 200	1
			від 40 до 200 (включно)	2
			від 20 до 40 (включно)	3
			менше 20 (включно)	4
5		5	більше 5	1

Продовження додатка 4
Продовження таблиці

1	2	3	4	
	Розгалуженість мережі страховика (кількість відокремлених підрозділів) (одиниць)		від 3 і до 5 (включно)	2
			від 1 до 3 (включно)	3
			відсутні відокремлені підрозділи	4

Пояснення до критеріїв для визначення суспільної важливості страховика

1. Чисті страхові премії розраховані як валові страхові премії за мінусом частки страхових премій належних перестраховикам-резидентам.

Додаток 5

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 19 розділу II)

Критерії для визначення суспільної важливості кредитної спілки

№ з/п	Показники розподілу	Вага показника, %	Суспільна важливість (групи)	
1	2	3	4	
1	Балансова вартість активів кредитної спілки на останню звітну дату періоду оцінки (млн. грн.)	50	від 50 (включно) і більше	1
			від 30 (включно) до 50	2
			від 10 (включно) до 30	3
			менше 10	4
2	Залишок зобов'язань за внесками (вкладами) на депозитні рахунки (млн. грн.)	35	40 (включно) і більше	1
			від 10 (включно) до 40	2
			менше 10	3
			відсутні залишки по депозитам	4
3	Кількість членів кредитної спілки (осіб)	10	від 5000 (включно) і більше	1
			від 1000 (включно) до 5000	2
			від 500 (включно) до 1000	3
			до 500	4
4	Розгалуженість мережі кредитної спілки (кількість відокремлених підрозділів) (одиниць)	5	від 10 (включно) і більше	1
			від 5 (включно) до 10	2
			від 1 до 5	3

Продовження додатка 5
Продовження таблиці

1	2	3	4	
			відсутні відокремлені підрозділи	4

Пояснення до критеріїв для визначення суспільної важливості
кредитної спілки

1. Кредитній спілці не присвоюється рівень суспільної важливості, якщо балансова вартість активів кредитної спілки не перевищує 2 млн. грн. та в такої кредитної спілки відсутня ліцензія на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо їх повернення.

Додаток 6

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 19 розділу II)

Критерії для визначення суспільної важливості фінансової компанії, юридичної особи, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавця), ломбарду

№ з/п	Показники розподілу	Вага показника, %	Суспільна важливість (групи)
1	2	2	3
1	<p>Учаснику присвоюється друга група суспільної важливості, якщо вона відповідає одному та/або декільком показникам:</p> <p>1) За період оцінки учасником було видано гарантії, обсяг яких на ринку становив більше 0.5% від загальної кількості гарантій, виданих всіма учасниками за відповідний період;</p> <p>2) Обсяг операцій за період оцінки на ринку небанківських фінансових послуг ломбардів перевищував 5% від загальної кількості операцій, здійснених ломбардами за відповідний період;</p> <p>3) Обсяг операцій за період оцінки на ринку фінансового лізингу лізингодавцями перевищував 5% від загальної кількості операцій, здійснених лізингодавцями за відповідний період;</p> <p>4) Обсяг операцій за період оцінки на ринку фінансового лізингу фінансовими компаніями перевищував 5% від загальної кількості операцій, здійснених</p>	100	2

Продовження додатка 6
Продовження таблиці

1	2	2	3
	<p>фінансовими компаніями на цьому ринку за відповідний період;</p> <p>5) Обсяг операцій за період оцінки на ринку факторингу перевищував 3% від загальної кількості операцій на ринку факторингу, здійснених учасниками за відповідний період;</p> <p>6) Обсяг наданих за період оцінки позик перевищував 1% від загального обсягу позик, наданих учасниками за відповідний період.</p>		

Пояснення до критеріїв для визначення суспільної важливості фінансової компанії, юридичної особи, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавця), ломбарду

1. Для цілей цього додатку термін «Учасник» означає фінансова компанія, юридична особа, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавець), ломбард.
2. Іншим учасникам група суспільної важливості не присвоюється.

Додаток 7

до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування (пункт 20 розділу III)

Матриця визначення періодичності проведення планових інспекційних перевірок

№ з/п	Група суспільної важливості	Ступінь ризику	Періодичність проведення планових інспекційних перевірок
1	2	3	4
1	1	1, 2	1 раз на 3 роки
2	1	3	1 раз на 2 роки
3	1	4	1 раз на 1 рік
4	2	1	1 раз на 4 роки
5	2	2, 3	1 раз на 3 роки
6	2	4	1 раз на 2 роки
7	3	1	1 раз на 5 років
8	3	2	1 раз на 4 роки
9	3	3, 4	1 раз на 3 роки
10	4	1, 2	1 раз на 5 років
11	4	3, 4	1 раз на 4 роки